

DEN NORSKE GRUNNLOVEN I INTERNASJONALT PERSPEKTIV

SEMINAR

**DOMUS MEDIA
UNIVERSITETET I OSLO**

25. OKTOBER 2013

GRUNNLOVSJUBILEET 1814-2014

ARENA Senter for europaforskning
Universitetet i Oslo

American Studies Association of Norway
ASANOR

DEN NORSKE GRUNNLOVEN I INTERNASJONALT PERSPEKTIV

NORGES GRUNNLOV - ULIKE UTGAVER

200-års jubileet for den norske Grunnloven er en viktig milepæl og anledning til å reflektere over Grunnlovens og demokratiets rolle og status.

Grunnloven uttrykker de sentrale prinsipper og verdier som konstituerer et samfunn. Moderne grunnlover er basert på universelle prinsipper, som individuell frihet, likhet for loven, toleranse, tanke- og ytringsfrihet. Det samme gjelder den norske Grunnloven, som er en av verdens eldste grunnlover.

Sentralt står grunnlovsideen som betegner et konstitusjonelt styresett basert på en demokratisk grunnlov. Denne er forankret i universelle prinsipper, som også i økende grad har preget den norske Grunnloven. Særlig idegrunnlaget i den franske og den amerikanske revolusjon var viktig for Norge. Samtidig etableres og utvikles enhver grunnlov i en politisk og historisk kontekst – nasjonal og internasjonal – som preger og setter rammer for grunnloven.

Spørsmålet mange reiser i dag er om det samme Europa som stod så sentralt i dannelsen og utviklingen av Den norske grunnloven og det norske demokratiet i dag utgjør den største trusselen mot konstitusjonelt demokrati i Norge. Globalisering og europeisering hevder mange bidrar til å undergrave statlig suverenitet og demokratisk selvbestemmelse.

Dette seminaret vil i første del rette fokuset på det idéhistoriske grunnlaget til den norske grunnloven og den historiske konteksten som den oppstod i. Vi trekker også linjer fremover gjennom fokus på argumentasjonen for og imot kvinners stemmerett og valgbarhet fra før 1913 og fremover. I andre del vil vi diskutere hvilke effekter Norges tilknytning til EU har for norsk konstitusjonelt demokrati.

GRUNNLOVSJUBILEET
1814-2014

17. mai 2014 er det 200 år siden Grunnloven ble vedtatt av riksforsamlingen på Eidsvoll.

Grunnlovens 200-årsjubileum skal formidle kunnskap om grunnloven og betydningen for det norske folkestyret. Jubileet skal bidra til deltagelse og engasjement i demokratiet og legge til rette for folkefest i hele landet.

DEL I 9-12

IDGRUNNLAG, HISTORIE OG SAMMENLIGNENDE KONTEKST

09.00-09.10	Velkomstord
09.10-09.40	Ola Mestad Dei rettslege og politiske ideane i grunnlovsprosessen - fransk, amerikansk, britisk og heimleg dansk-norsk bakgrunn
09.40-10.10	Bård Frydenlund Frigjørings- og grunnlovsprosessene i USA og Norge - 1776 vs 1814
10.10-10.40	Helga Hernes Argumentasjonene for og imot kvinners stemmerett og valgbarhet
10.40-10.50	Pause
10.50-11.20	Ole O. Moen USA i dag – fortsatt en viktig kilde til inspirasjon?
11.20-12.00	Diskusjon
12.00-13.00	Lunsj

DEL II 13-15

DEN EUROPEISKE UTFORDRING

13.00-13.30	Christoffer C. Eriksen Norges forhold til EU: Er Grunnloven satt til side?
13.30-14.00	Erik Oddvar Eriksen Norge i forhold til EU: En selvbeskadiget demokratisk prosedyre
14.00-14.30	John Erik Fossum Har vi skrudd klokken tilbake til før-demokratisk representasjon?
14.30-15.00	Diskusjon

BIDRAGSYTERE

Christoffer C. Eriksen er førsteamanuensis ved Institutt for offentlig rett, UiO. Hans forskningsfelt er EU-rett, forvaltningsrett, statsrett, nye former for internasjonal rett, rettsfilosofi og politisk teori. Han er utdannet jurist og filosof og har tidligere arbeidet som advokat.

Erik Oddvar Eriksen er professor i statsvitenskap og senterleder ved ARENA Senter for europaforskning, UiO. Hans faglige interesseområder er i hovedsak politisk teori, demokratisk styring, offentlig politikk og europeisk integrasjon, og han har bl.a. gitt ut flere bøker om demokrati i EU og deliberativt demokrati.

John Erik Fossum er professor i statsvitenskap ved ARENA Senter for europaforskning, UiO. I sin forskning har han særlig beskjeftiget seg med studier av offentlig politikk og europeisk integrasjon. Hans interesser er politisk teori, EU og konstitusjonalisme, europeisering og internasjonal integrasjon.

Bård Frydenlund er forsker ved Institutt for arkeologi, konservering og historie, UiO. Hans faglige kompetanseområder er blant annet 1814, norsk og nordisk historie 1660-1850, politisk kultur og bruk av nettverksanalyser i historiefaget og Balkans historie.

Helga Hernes er statsviter, samfunnsforsker, politiker og diplomat og seniorrådgiver på forskningsinstituttet PRIO. Hennes forskningsfelt er velferdsforskning, kvinneforskning og internasjonale forhold, med kvinnesak og stat, kvinners deltakelse i politikk og samfunnsliv, og forholdet mellom feminisme og generelle teorier om demokrati, stat og politikk som sine viktigste bidrag.

Ola Mestad er professor ved Senter for europarett og Nordisk institutt for sjørett, UiO. Nå jobber han mest med internasjonal handels- og investeringsrett i tillegg til EU-rett, petroleumsrett og kontraktsrett. Han har også mangeårig erfaring som advokat og har ledet Etikkrådet siden 2010.

Ole O. Moen er historiker med USA som spesialfelt. Frem til 2010 var han professor i Nord-Amerikastudier ved Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk, UiO. Han har sitt spesialfelt innen amerikansk konstitusjonshistorie, minoritetsproblematikk og det politiske system.

NORCONE DEN NORSKE GRUNNLOVEN I EN EUROPEISK KONTEKST

NORCONE er et forskningsprosjekt ved ARENA Senter for europaforskning ved UiO som er finansiert gjennom Norges Forskningsråds satsning Grunnlovsjubileet 2014. Prosjektet ledes av Erik Oddvar Eriksen og John Erik Fossum.

Hovedformålet med prosjektet er å analysere EUs konstitusjonelle utvikling og implikasjonene for Norge. Hva er muligheten for borgernes evne til selvstyre gjennom rett og politikk?

PRAKTISK INFORMASJON

Tid: Fredag 25. oktober 2013, 09.00-15.00

Sted: Universitetet i Oslo, Domus Media, Aud. 13, Karl Johans gate 47

Seminarer er åpent for alle, men henvender seg spesielt til lærere i humaniora og samfunnsfag

Arrangementet er gratis og inkluderer lunsj

Påmelding innen 21. oktober 2013

<https://nettskjema.uio.no/answer/56393.html>

ASANOR

American Studies Association of Norway